

Найввічливіший день у році – 11 січня. Цього дня відзначається всесвітній день „спасибі”.

**Будьте ввічливі, або як
відрізняються правила
етикуту у різних країнах**

- Правила поведінки та етикету — досить хитра і заплутана наука. Мало просто знати якою можна їсти виделкою салат або привітатися, входячи в будинок. Адже навіть за безневинною трапезою можна нанести смертельну образу господарю будинку, а те, що сприймається, як грубість в одній країні, може бути еталоном ввічливості в інший.

- **1. Плювок**
- Як правило, до плівків ставляться з несхваленням. Плюнути ж в чиюсь сторону вважається однією з найбільших образ, а в США плювок і зовсім вважається нападом на поліцейського. Члени племені масаїв у Східній Центральній Африці, проте, відносяться до цього зовсім по-іншому: вони плюють на свої долоні до і після рукостискання. Чемні діти, які вітають старійшин, можуть спокійно отримати в спину густий плювок. Звичайно, це робиться з найкращими намірами і означає, що старійшини бажають дитині довгих років життя.
- Друзі і родичі молодих батьків приходять з інших селищ, щоб плюнути на новонародженого з тієї ж причини. Члени племені плюють практично при будь-якому зручному випадку. Вони плюють на будь-який подарунок, який збираються вручити. Коли масаї переїжджають в новий будинок, то першим ділом виходять на вулицю і плюють на всі чотири сторони. Вони також плюють на все, чого ніколи не бачили раніше, тому що вважають, що це захищає їх зір.

- **2. Присьорбувати**
- У більшості країн присьорбування супу на публіці може призвести, як мінімум, до здивованих поглядів. Тим не менш, у багатьох азіатських країнах, таких як Китай і Японія, присьорбування супу або локшини розглядається як найвища похвала того, хто готував їжу. Це означає, що їжа така гарна, що навіть неможливо дочекатися, поки вона охолоне. Якщо їсти без съорбання, то це припускає, що людина незадоволена їжею. В Японії те ж саме стосується і чаювання. Съорбаючи останній ковток чаю, гість дає зрозуміти, що він закінчив чаювання і задоволений.

- **3. Показування язика**
- У багатьох країнах висунутий яzik, як правило, розглядається як нахабний або дражливий жест. Іноді це може бути сприйняте як образа. Саме тому в Італії за подібний жест можна отримати штраф через образу.
- В Індії ж висування мови не є незаконним, але сприймається як ознака невдоволення або неймовірної зlosti. Тим не менш, світ величезний, і в деяких місцях показування язика — позитивний жест. У Новій Каледонії цей жест означає побажання мудрості і енергії. У Тибеті яzik і зовсім є виразом поваги, і його висувають, коли хочуть привітати когось. На Каролінських островах висолоплений яzik вважається способом вигнати демонів.

- **4. Квіти**
- Квіти часто розглядаються як універсальний подарунок. Квіти дарують на перших побаченнях, випускних вечорах та весіллях. Букети підносять з побажанням як найшвидшого одужання або як вибачення. З квітами людини людей проводжають в останню путь. Але в деяких культурах квіти можуть розглядатися як знак неповаги.
- Хризантеми, лілії, гладіолуси та інші білі квіти є символом трауру, і вони використовуються під час похорону в багатьох країнах. Гвоздиками прикрашають братські кладовища в Німеччині та Франції. Якщо подарувати комусь букет білих квітів в Китаї або гвоздику у Франції, то це може бути трактовано, як заяву «Щоб ти помер». Жовті квіти «до розлуки» в Україні, символізують негативне ставлення в Ірані, а фіолетові квіти — невдачі в Італії і Бразилії. Червоні квіти, а особливо троянди, служать вираженням романтичного інтересу в Німеччині та Італії. У Чеській Республіці квіти в цілому розглядаються як романтичні подарунки.

- **5. Недоїдений обід**
- Всі звикли з дитинства до того, що батькам завжди говорили, що потрібно з'їсти на тарілці все до останньої крихти. У деяких країнах, однак, чиста тарілка може запутати господаря, а, можливо, і образити його. На Філіппінах, в Північній Африці і деяких регіонах Китаю господар підкладає їжу на тарілку, якщо вона вже порожня. У Північній Африці якщо залишити тарілку чистою після добавок, то господар може образитися, оскільки це знак того, що гість визнав обслуговування поганим або недостатнім.

- **6. Догі-бег**
- Сьогодні, якщо попросити у офіціанта «догі-бег» (пакет або коробку, в якій можна забрати з собою недоїдену їжу), то це все вважатимуть ознакою низького достатку. Однак, у Стародавньому Римі «догі-бег» були способом життя. Всякий раз, коли хтось запрошує друзів на вечерю, то він давав гостям серветку для того, щоб ті завернули з собою фрукти додому. Це було скоріше навіть вимогою, оскільки рішення не брати з собою їжу додому могло трактуватися, як образа господаря. Такий гість швидко знаходив репутацію нечесного і невдячного. Походження «догі-бег» можна простежити до стародавнього Китаю, де гостям давали з собою білі коробочки, щоб ті могли забрати їжу додому.

- **7. Чайові**
- Давати чайові чи ні — суперечка ведеться століттями. Як правило, люди просто не хотути виглядати нечесними і скрупими в очах офіціанта. Деякі ресторани навіть заборонили давати чайові, щоб уберегти своїх клієнтів від неприємних хвилин в кінці вечеї. Що ж стосується країни Висхідного сонця, то японці настільки не звикли до чайових, що це часто призводить до плутанини. Офіціант дивується, чому він отримав додаткові гроші, і може спробувати повернути їх назад. Що ще більш важливо, чайові можуть розглянути як образу. Іноді їх сприймають як благодійні пожертви, що передбачає жалість (а, як відомо, японці жалості дуже не люблять).

- **8. Їжа руками**
- Найнадійніший спосіб шокувати присутніх за столом — почати їсти руками. Тим не менш, в деяких країнах використання столових приладів може бути сприйняте як образа. Наприклад, у Мексиці негативно сприймають поїдають тако або буріто з допомогою ножа і вилки. У Німеччині несхвально ставляться, коли ножем розрізають відварну картоплю. У багатьох країнах, таких як Індія, їсти їжу руками — єдиний прийнятний спосіб.

- **9. Приходити вчасно**
- У деяких частинах світу — прийти вчасно рівноцінно прояву неповаги. У Танзанії до прибулих в призначений час людей ставляться зневажливо. Всі ввічливі, добре виховані гості з'являються пізніше 15 - 30 хвилин. Почасти це пов'язано з тим, що не у всіх громадян є автомобілі або навіть доступ до громадського транспорту. У Мексиці також вважається ввічливим запізнатися на зустріч чи на вечірку.

- **10. Компліменти**
- При зустрічі з незнайомою людиною або при першому візиті в чийсь будинок прийнято говорити компліменти, щоб привернути до себе людей. Тим не менш, компліменти були б недоречними на Близькому Сході, а також у африканських країнах, таких як Нігерія і Сенегал. В цих країнах відповідно до звичаїв гостинності, господар, якщо зробити йому комплімент, буде відчувати себе зобов'язаним подарувати гостю той предмет, який він похвалив. Крім того, згідно з традицією, при отриманні подарунка потрібно відповісти, дарувальнику ще більшим подарунком.

КОМПЛІМЕНТ - приємні, люб'язні слова; похвала, лестощі.

Запам'ятай!

- Найчастіше люди роблять компліменти один одному, зважаючи на зовнішність, ділові якості, риси характеру тощо.
- Роби компліменти широко. Гарний комплімент – це не лестощі і не глузування.
- Не забувай про теплу інтонацію та привітний погляд.

Почати можна так:

- Як вам вдається...
- Я раніше не знала, що ви ...
- У тебе...
- Із задоволенням повчилася б у тебе...
- Я би хотів так, як ти...
- Де тільки ти навчився...
- Я чула...
- Видно, що ти...
- Я милуюсь тобою щоразу, коли ти...